

ВПЛИВ ФАКТОРУ НЕКРОЗУ ПУХЛИН- α НА ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ПЕЧІНКИ У ХВОРИХ З КОМОРБІДНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ

Огнєва О.В., Журавльова Л.В.

Україна, м. Харків, Харківський національний медичний університет

Фактор некрозу пухлин- α (ФНП- α) – адипокін, що здатний проявляти цитотоксичну дію та стимулювати процеси апоптозу, погіршуючи функцію печінки. Однак необхідні подальші дослідження для вивчення його впливу на властивості клітин печінки та участі в формуванні неалкогольної жирової хвороби печінки (НАЖХП) на фоні цукрового діабету (ЦД) 2 типу та ожиріння.

Мета дослідження – оцінити кореляційні зв'язки між ФНО- α та показниками функціонального стану печінки у хворих при поєднанні НАЖХП з ЦД 2 типу та ожирінням.

Матеріали та методи. Обстежено 50 хворих з поєднанням НАЖХП, ЦД 2 типу та ожиріння (індекс маси тіла ≥ 30 кг/м²). Показники білкового (загальний білок та його фракції), ферментного (аспартатамінотрансфераза (АСТ), аланінамінотрансфераза (АЛТ), лужна фосфатаза (ЛФ)) та пігментного (загальний і кон'югований білірубін) обмін визначалися біохімічним методом за допомогою реактивів «Das spectroMed». Рівень ФНП- α визначали імуноферментним методом за допомогою набору реактивів «Вектор-бест». Контрольну групу склали 20 волонтерів.

Результати. Середній рівень ФНП- α в групі хворих достовірно ($p < 0,05$) підвищувався і складав ($96,65 \pm 0,72$) пкг/мл в порівнянні з даними в групі контролю ($29,19 \pm 1,05$) пкг/мл. Виявлена негативна кореляція між ФНП- α та загальним білком ($r = -0,59$; $p < 0,05$), пряма залежність між ФНП- α та АСТ ($r = 0,58$; $p < 0,05$), АЛТ ($r = 0,47$; $p < 0,05$), загальним білірубіном ($r = 0,59$; $p < 0,05$), кон'югованим білірубіном ($r = 0,59$; $p < 0,05$), ЛФ ($r = 0,77$; $p < 0,05$).

Висновки. Підвищення рівня ФНП- α та його взаємозв'язок з показниками функціонального стану печінки можуть впливати на прогресування патологічного процесу в печінці, стимулювати та поглиблювати процеси апоптозу в печінці у хворих при поєднанні НАЖХП з ЦД 2 типу та ожирінням.